

Vojtěch Kodytek

Scénář vytvořili:

Lucie Fendrychová, Michaela Kopecká, Jakub Sršeň, žáci ZŠ Litomyšl, Zámecká 496

Hudbu nahrála:

Michaela Kopecká, žákyně ZŠ Litomyšl, Zámecká 496 a pravnučka Vojtěcha Kodytka

Komentář Lucie:

Vojtěch Kodytek se narodil 31. března 1919 ve Sloupnici u Litomyšle. Jeho rodiče v roce 1925 koupili v nedaleké vesničce Vlčkov statek a odstěhovali se tam. Vojtěch se vyučil řezníkem, ale pracoval na rodinném statku. Jeho láskou byli koně. Možná i proto byl na vojně v jezdeckém pluku. Vznik Protektorátu Čechy a Morava v březnu 1939 nesli Kodytkovi těžce.

178 00:01 – 00:28

Kodytek sedí na pařeze v lese

Když skončila druhá světová válka, tak všichni občané měli radost a moji rodiče také samozřejmě. Že konečně už bude klid a že budou moct hospodařit na svých pozemcích a ve svém lese. Můj děda kdysi když kupoval statek, tak ho kupoval hlavně, protože měl rád les a že chtěl hospodařit i v lese. V lese měl i lesní školku.

Komentář Michaela:

Když jednou Kodytkovi pracovali ve školce, objevili se tam dva vojáci, kteří mluvili rusky. Nebyli ozbrojeni, tak se jich Kodytkovi nebáli. Vojáci je požádali o jídlo a Kodytkovi pochopili, že se schovávají. Vojáci jim důvod neřekli. Ale nabídli se, že za jídlo budou dělat všechno, co je v lese potřeba. Kodytkovi souhlasili a další tři, možná čtyři měsíce dohoda fungovala. Pak ale někdo z vesnice vojáky udal. Přijela pro ně jednotka československé armády a odvezla je. Říkalo se, že to byli banderovci a že byli popraveni.

V roce 1947 se Vojtěch Kodytek oženil a otec mu předal hospodářství. Jenže v únoru 1948 se v Československu dostali k moci komunisté a začali pronásledovat mimo jiné i úspěšné statkáře. Tehdy někdo ze sousedů Vojtěcha Kodytka udal. Obvinil ho, že schovává zbraně. Prý mu je nechali ti vojáci, kteří se v jeho lese po válce skrývali. A tak se jednoho večera objevili na statku příslušníci StB.

163 0:20 – 1:18

Kodytek sedí na dvoře statku

Prohrabávali nejdřív obytné místnosti, nakonec začali hledat i po zahradách a všude možně. Při té prohlídce obytných místností náhodou narazili v pokoji na obraz prezidenta Masaryka, který otec měl schovaný nebo pověšený v pokoji. A jeden z těch estébáků si ho náhodou všiml a strašně se podivoval, jak je možné, že v téhle době si někdo dovolí vystavovat obraz Masaryka z první republiky. Vytýkali to mému otci, ale otec zachoval klid. Odůvodnil to, že to nemá kvůli Masarykovi, ale že to má kvůli tomu koni.

01:24 – 01:31

Začal to obhajovat a mluvil o tom, že ten kůň je moc hezký, má krásné postavení.

01:42 – 01:45

Obraz nechali na pokoji, nechali ho viset.

Komentář Lucie:

Estébáci Vojtěcha Kodytka zatkli a odvezli do vyšetřovny v Praze na Pankráci. Na statku se žádné zbraně nenašly a ani výslech nepřinesl očekávaný výsledek.

Po dvoudenních výsleších otce estébáci o půlnoci v Praze na Pankráci propustili.

00:14 – 00:19

Otec byl jenom v domácích kalhotách a košili.

00:22 – 00:56

Neměl koruny a nevěděl si rady. V té zoufalé situaci si vzpomněl, že v Praze na Malé Straně bydlí jeho bratránek a pokusil se tedy projít Prahou a najít, kde bydlí. Pocestných nebo kolemjdoucích občanů se ptal na cestu a pěšky došel až na Malou Stranu do bývalé tiskárny, kde bratránek otcův pracoval.

01:00 – 01:15

Oni mu poskytli hlavně nějaké jídlo, oblečení, nechali ho odpočnout a potom, až se zotavil, mu dali peníze na cestu domů a jel vlakem domů do Vlčkova.

Komentář Jakub:

Vojtěch se vrátil na statek a dál hospodařil, jak byl zvyklý. Dal dohromady ještě dva další hospodáře a začali si společně kupovat nové stroje. Jenže pak přišel i do Vlčkova tlak na založení jednotného zemědělského družstva. Vojtěch Kodytek si představoval, že družstvo bude fungovat podobně jako jeho společenství se dvěma sousedy. Vložil do něj, stejně jako všichni ostatní, veškerý majetek. Pole, les, dobytek, strojní vybavení.

Ovšem brzy začal zjišťovat, že řeči, kterými náboráři sedláky přesvědčovali, mají k realitě daleko. Netajil se tím a z družstevního mechanizátora se postupem času stal dělníkem v rostlinné výrobě, který nepřestával věřit, že takhle to nebude napořád. Že se jednou všechno vrátí ke starým pořádkům. Když v srpnu 1968 sovětské tanky ukončily Pražského jaro, byl Vojtěch Kodytek zdrcený. Zemřel v roce 1984 a splnění svého snu se nedožil.

Kodytek 00:00 – 1:18

Kodytek je u hrobu otce

Otec byl člověk, který rád vzpomínal na hezké věci a strašně chtěl ze své paměti vytěsnit, co bylo špatné. Když mně jednou ve slabé chvíli o svém zatčení vypravoval, pořád říkal Nechci, aby se o tom mluvilo, je to špatná vzpomínka. Ale já když v poslední době vidím, co se děje, myslím, že je potřeba, aby mladá generace slyšela, co dělá totalita. Abyste si vážili toho, že dneska tady máme demokracii. Važte si jí, važte si svobody slova, svobody pohybu, ale myslíte přitom i na to, že svoboda není všechno. Jsou i povinnosti. Povinnosti učit se, slušně se chovat. A když to budete dodržovat, tak se budete mít na světě dobře.

Poznámky:

Komentáře a závěrečné poselství „Kodytek“ jsou natočeny na nahrávací zařízení v interiéru

Promluvy pamětníka jsou natočeny v exteriéru, foukalo, kvalita není ideální

Obrazové dotáčky:

- Cedule Vlčkov
- Neobývaný statek ze všech stran (z protějšího kopce, ze zahrady, dvůr)
- Les
- Příchod ke hrobu, vkládání květin do vázy, zamyšlení, odchod se zavíráním brány
- Fotografie
- Obrázek Masaryka na koni

- Statek s hospodářskými zvířaty
- Hnojiště na dvoře statku